

A matyéri juhász

Ferkó bácsi kedvencével, egy tavaszi báránnyal

A nóta is azt mondja: »A juhásznak jól megy dolga, egyik dombról a másikra terelgeti nyáját, fújja furulyáját, bú nélkül éli világát«.

— Így van-e, Ferkó bácsi? — kérdeztük D. Szabó Ferenc től, a szegedi Táncsics Tsz juhásztól.

— Hát, ami azt illeti, tényleg így van — mondja. S ez a nóta akkor is megmarad, ha majd a legutolsó juhász is szegre akasztja a szúrét.

Hatvan esztendejéből akár le is tagadhatna Ferkó bácsi. A járása még most is fiatalos, jól bírja magát.

Fognak a juhászok

— Fogy ám a számunk erősen. Már senki se akar juhász lenni. A fiam se lépetek a nyomdokomba, mint ahogy annak idején én léptem az apáméba, ő meg a nagyapáméba. Imre és Pista fiam a kereskedelemben dolgoznak. A Sándor hentes, a Jóska pedig iskolás még. A legkisebb, a szeméfnépe pedig kislány, a Margitkám. Jól is tesz, menjenek a nagyvilágba, nyitva áll előttük az életben minden út. En már itt maradok a bürgékekkel a Matyér mellett. Ide az isten is csak akkor köszön, ha már átlep az éren, s aztán uszgyi, hátra se néz.

— Közel van pedig a város, Ferkó bácsi. Még a kíváncsiskodóknak is megéri, hogy igazi juhászt lássanak, igazi nyájjal.

— Hát, csak kíváncsiskodtak volna ide a télen. Majdnem belém fagyott a lélek a hodályban. Sógorommal, Sándor Antival pedig ugyan csak tűzeltünk. Igaz, hogy a tűzrevalót is én hordtam ki. Ami fát, hulladékot csak találtam a tsz udvarán, az mind itt ment füstbe. Igaz, hogy megérte a vacogás, mert 198 anya 210 kisbárányt ellett. Volt, amelyiket a subában melengtettem fel, mert az anyja otthagya, nem szerette. Nem is hullott el csak 10 kisjószág. Ezért illet meg engem most 8 bárány. Ez a périum...

Kell a pénz

Ferkó bácsi egyszerűsít az idegen szón, s a nyelvéhez igazítva ejti ki másodszer is: — A pəriumbárányokat majd eladom. Kell a pénz. Ezt a pulit is én vettem háromszáz forintért — mutat egy csupa gubancos szőrű kiscsi kutyára, amely el nem hagyja a gazdáját egy pillanatra sem.

— Eriggy csak, Bodri, eriggy! — kiált rá Ferkó bá-

csi, s a kis szőrösömö szinte úszik a levegőben, ahogy eliramodik a birkák felé.

— Látják, hogy beletanult már, pedig csak pár hete van nálam. Tiszta, jóvérű állat ez. Nem is adok majd a kölykeiből én se köszönőszépenért senkinek. Tudják, az a jó puli, amelyik bírja a verést, a szidást...

— S melyik a jó bürge, Ferkó bácsi?

— Amelyik erős fiat hoz a világra, és nem hagyja ott az esetlen jószágot.

— És ki a jó juhász?

— Hát, embere válogatja — mondja tömören.

— Egy falkát tönkretelhet egyetlen ember is, ha nem ért hozzá. Minden attól függ, hogy a juhász hogyan fej és hogyan legeltet. A jó fejessel és legeltetéssel megtalálja számítását a juhász: lesz hús, tej és gyapjú elégséges.

Aranyszőrű birkák

— Tavaly mennyit kerestett, Ferkó bácsi?

— Nyolcszáznyolcvan munkaegységem volt. Ezt egyenként 32 forint 60 fillérrel számították. Igaz, harminc egység az itt töltött szabadnapokért is járt, mert honnan is akasztának le egy másik juhászt addig, amíg én lesétálok az előírt szabadnapot. Nem is bíznám a bürgéket márra. Persze azért hetenként egyszer-kétszer hazaszaladok. Nem kell messzire menni, a felsővárosi feketeföldeken lakunk. Addig a sógor áll itt helyt. Van itt mit csinálni. Naponta kétszer fejtünk 190 birkától 132 liter tejet. Május után pedig megkezdődik a nyírás. Mert aranyszőrűek ám ezek a birkák: egy mázsa gyapjú után 16 munkaegységet kapok.

— S ha mindent össze-számlál, Ferkó bácsi, mennyi a havi keresete?

— Rárig bizony a kétezerre. Szegény apám, ha látná, hogy milyen becsülte van ma a juhásznak, talán még most sem tenné le a kampóbotot. Hát ezért maradtam meg én a juhászat mellett — mondta búcsúzóul.

Lódi Ferenc

Új felsőfokú technikai szakok és tagozatok indulnak a következő tanévben

Az 1963—1964-es oktatási évben több új felsőfokú technikai tagozat, illetve szak kezd meg működését.

A kazinebarcikai felsőfokú vegyipari-gépészeti technikumban mérés- és szabályozástechnikai, valamint üzemszervezési levelező tagozat indul. Az utóbbi budapesti székhellyel működik.

Az esztergom-kenyérmezői felsőfokú vegyipari gépészeti technikumban bányagépészeti és bányavillamosági szakot szerveznek, nappali és levelező tagozattal, budapesti konzultációs csoporttal.

A budapesti felsőfokú villamosenergiapari technikumban (XIII. kerület, Úteg utca 15.) az esti mellett levelező tagozatot indítanak, kizárólag vidéki hallgatók számára.

A tanulmányi idő nappali tagozaton három, esti és levelező tagozaton három és fél év. (MTI)

Kilencszáz kilométer hegyen-völgyön át

Üzemi turisták ismerkednek az országgal

A magyar munkásság múltjában nagy hagyománya van a természetjárásnak. Ezt a hagyományt folytatják az újszegedi szövögár természetbarátai is. Ha egy-egy olyan helyre érkeznek, ahol egykor elődeik a csendőrtollakat kijátszva túrák során baloldali összejöveteleket tartották — mint Nagyszénás, Kevélynyereg vagy a Szeged környéki Vetyehát, hol munkásszolgalmi emlékmű áll — koszorút helyeznek el, megemlékeznek a hősi küzdelmekről. Gyönyörű tájakkal, ismeretlen városokkal, történelmi nevezetességek helyekkel ismerkednek meg.

KÉK TÚRA

Már a múlt évben bekapcsolódtak az országos kék túra mozgalomba, mely 25 kirándulás során a kék turista jelzéseket követve, Sümegtől a zempléni hegység végigvezet az országon, egészen Nagymilicig. Az út hossza 890 kilométer.

Tavaly ennek az útnak 150

Szabadtéri

MOZAIK

KIK JÁTSZANAK AZ IDÉN? — ELKÉSZÜLTEK A DÍSZLETTERVEK — SOLYMÁSZOK A KIEGÉSZÍTŐ PROGRAMBAN

A Szegedi Szabadtéri Játékok igazgatósága ezekben a napokban, hetekben számos országos hírű, neves művésszel folytatott és folytat tárgyalásokat a nyári szegedi vendégzereplés ügyében. Már együtt van az a művészi gárda, amely az idei előadásokon szerepel, csupán néhány szerződés megkötése van már hátra az előzetes tárgyalások alapján. Már bizonyossá vált, hogy a Szentivánéji álom előadásain tapsolhatunk Szegeden Várady Hédinek, Kőműves Sándornak és Bessenyei Ferencnek. A Cigánybáró szerepeiben Maleczky Oszkár, Palcsó Sándor és Komlósi Erzsébet, a Brankovics Györgyben Mátyás Mária, Simándy József és Házy Erzsébet neve is szerepel a színpadon.

Ismét számos szegedi művész kap komoly szerepeket a szabadtéri játékokon. Hogy csak néhányukat említsük: Harmath Éva, Király Leven-

te, Berddl Valéria, Turján Vilma, Szalma Ferenc, Kari-kó Teréz, Littay Gyula és Vargha Róbert is játszik.

Már elkészültek az ide előadások díszlettervei. A felkért tervezők, a szerződés szerinti, május elejéig bemutatott díszletterveket a szabadtéri játékok igazgatóságának, és máris rendelkezésre állnak a kivitelezéshez a részletes leírások és makettek. Így a díszlettervezési munka idejében megkezdődhet a téren.

A Budapesti Nemzetközi Vásáron is árusítják a szabadtéri játékok jegyeit. Ott van a kiállításon a szegedi robotkasszony is, amely több nyelven felel a játékokkal kapcsolatos kérdésekre.

Az utóbbi napokban érdekes bemutatót vettek fel a nyári kiegészítő programba. Augusztusban a kiskunfélegyházi Móra Ferenc Múzeum Magyar László solymász klubja bemutatót rendez az újszegedi SZAK-pályán. A bemutató érdekességét növeli, hogy Szegeden hasonlót nem rendeztek még.

TUDÓSÍTÓINK

JELENTIK:

Egy szocialista munkabrigád újszerű kezdeményezése

A Kenderfő- és Szövögári Vállalat újszegedi gyárának Kállai Éva nevét viselő négyeszes szocialista munkabrigádja megalakulása óta eltelt három év alatt több úttörő vállalatot tett. Ezek közül is kitűnik legutóbbi kezdeményezése. Műveltségük emelése érdekében elhatározták, a szépirodalom olvasása mellett megismerkednek a magyar és világirodalom legismertebb haladó költészetével is. Az első ilyen alkalomra meghívták Várnai Zsenit. A költő május 21-én tesz eleget a brigád felkérésének. A találkozásra délután 3 órakor kerül sor, az üzem kultúrtermében, ahol a vállalat irodalmi színpadának tagjai tolmácsolják Várnai Zseni verseit és a szegedi Somogyi Könyvtár kiállítását rendez a költő műveiből.

M. L.

Hívek a 2-es postácól

Bensőséges ünnepség keretében búcsúzták a Szeged 2. posta dolgozó Solymosi Rezsőtől, aki hosszú postai munkája után nyugdíjba vonult. A brigád és a szakszervezet ajándékkal kedveskedett régi tagjának. A fiatalok átveszik munkáját és a Petőfi-brigád tovább folytatja sikeres tevékenységét. Eddig minden vállalatukat teljesítették, különösen szakmai tanulásban jeleskednek. Egyik tagjuk Szent Imre részt vett országos postai szétosztó versenyen. Két tagját pedig most tüntették ki Kiváló dolgozó jelvényt, illetve oklevéllel.

Kovács Mihály

Németh Ferenc

A Művelődésügyi Minisztérium közleménye

A felsőoktatási intézmények felvételi rendjéről korábban kiadott tájékoztatót az jelezte, hogy népművelő-könyvtáros szakokat a szombathelyi és szegedi tanítóképzőkben létesítenek. Újabb kormányrendelet ez az intézkedést úgy módosította, hogy népművelő-könyvtáros szakot a szombathelyi

és a debreceni tanítóképző intézetben indítanak. A Művelődésügyi Minisztérium ezért felhívja azoknak az érdekteljeseknek a figyelmét, akik ilyen szakon Szegeden akartak tanulni, hogy kérelmüket — mind a nappali, mind a levelező tagozatra — a debreceni tanítóképző intézetbe juttassák el. (MTI)

Fekete Gyula

Séta a fiammal

Vibrálnak a túlsó part fényei a vízen. Egy uszály kibújjik a Szabadság-híd alól, ferde csfkokat húz a sötét folyón, s nyomában a part mentén végigfut a halk locskolás. A fiam elmerülten figyeli a hullámok lomha fodrozását.

— Apu, ezt a nagy gödröt mikor ásták a Dunának? Hatéves a fiam, néhány hónapja első osztályos. Most kezd neki igazában a világ fölfedezésének, s — mint a legtöbb nyiladozó értelmű kortárs, meglepő szóbotlásokkal (vagy szóalkotásokkal?) szórakoztatja a családot. Hall valamit előadást a rádióban a hajpólosról, s utána a hajpapríkáról magyarul; nem szereti a kesztyűt, s inkább meztelkével megy iskolába stb.

Hanem ez a buta kérdés felbosszant. Mennyit emlegettek még a szomszédaink is azt a városi gyereket, aki a falunkban nyaralt, s azt kérdezte az apától: mikor hordja tele a kutat vízzel? Hát szépen állok a fiammal én is.

Magyarázom neki a folyók keletkezését. De nincs rendben valami, mert hallgat. Ha értené, akkor már kérdezne végnélkül, de hallgat.

En is elhallgatok.

Mintha csak ezt várta volna:

— Apu, a víz, ugye nehezebb, mint a házak?

— Dehogys nehezebb. A ház kőből van, meg téglából. Tudható, hogy a kő nehezebb a víznél.

— A Duna se nehezebb?

— A Duna sem. Persze az egész Duna...

— Az egész Duna, mind az egész. Ugye nehezebb? Nehezebb, mint egy ház?

— Nehezebb — mondom gyanakodva.

— Tudom én. Mert a Duna lenyomta a betont, a házak meg nem nyomták le.

Valami félreértés lehet köztünk.

— Várjál csak te. Hogyhogy lenyomta a Duna a betont?

— Hát lenyomta. — Mutatja a kezével is: — Így ni. Lenyomta.

— Ohó, kiskomám, a Duna feneké nem betonos. Csak a partja, hogy ki ne mossa a víz.

Újabb magyarázat szükséges: régen, nagyon régen így meg így keletkezett, s utat tört magának a folyó, kivájtja lassan a medrét, amikor még város sem volt itt...

— Házak se voltak? — kérdi izgatottan.

— Persze, hogy nem. Sem ház, sem villamos, sem autóbusz.

— De hidak sem voltak?

— Hidak sem.

— De akkor, hogy mentek át az emberek?

— Csónakon mentek át az emberek.

Kicsit töpreng. — De a kocsihogy mentek át?

Tehát újabb visszapillantás a történelemba. Látom, nem figyel rám, megragadtak valahol a gondolatai, hát ab-bahagynom.

— Méeég... — kezdi rögtön, s tétován néz körül — még villanyoszlopok sem voltak?

— Villanyoszlopok sem voltak.

Hallgat, gondolkodik.

— Ugye az emberek csinálták? — kérdi azután.

— Az emberek csinálták.

— Ugye a házakat is, meg mindent?

— Igen, a házakat is. A hidakat is, a villamosokat is, az autót is, mindent.

— De ugye az urak nem csinálták?

— Nem, az urak nézték — mondom.

Mit magyarázkodjak még az urakról is dialektikusan? Egyszerűbb ez: átkötni a hézagot egy kis életteli sematiz-mussal.

Halkan pocsog a víz az alsó lépcsőfokon. A fiam belebámul a túlparti sötétségbe. Jó idő múlva megszólal ismét: — Apu... ugye a betont is az emberek csinálták?... Bólintok rá, és csak most értem meg, milyen gondok-kal-gondolatokkal küszködik voltaképpen a fiam.

A Belváros szülőtte: készen kapta ezt a világot. Az ő szemében kezdetben volt a beton meg az aszfalt (és csupán azért nincs mindenütt burkolat, mert idők folyamán felváltgák az emberek, imitt-amott, hogy kinőhessen a fa, a fű, a virág). Az ő világképében a múzeum épülete még ugyanúgy a természethez tartozik, mint körülötte a fák, a Szabadság-híd éppúgy, mint az alatta fodrozó víz és szemernyit sem csodálkoznék, ha a Gelléhegy oldalán az orgonabokrok társaságában villanyoszlopok nőnének.

Duruzsolj egy motorcsónak. Könnyedén siklik a csillámzó vízen.

Állunk, hallgatunk.

A fiam minden lehető alkalommal megbámulja a motorcsónakot, de most észre sem veszi, annyira belemerült a töprengésbe.

Valahol ott, az agynak azokban a sejtjeiben csirázik ki a szép emberi hivatástudat, ahol most a fiam gondolatai tovább-tovább gyűrűznek, mint a vízen a fodrok.